

Cel 13: Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatycznym i ich skutkom

Obecne zmiany klimatyczne są odczuwane w każdym kraju na wszystkich kontynentach. Zakłócają one rozwój krajowych gospodarek oraz zagrażają życiu ludzkiemu i całym społeczeństwom. Już teraz przeciwdziałanie zmianom klimatycznym jest kosztowne, a w przyszłości będziemy wydawać jeszcze więcej.

Ludzie doświadczają poważnych skutków zmian klimatycznych, w tym związanych ze zmianą wzorców pogodowych, podniesieniem poziomu morza oraz ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi. Emisja gazów cieplarnianych, powstałych w wyniku działań człowieka ciągle rośnie i napędza zmiany klimatu. Nigdy dotąd wskaźnik emisji gazów cieplarnianych nie był tak wysoki. Jeśli nie podejmiemy działań, to zgodnie z przewidywaniami, średnia temperatura globu w obecnym stuleciu zwiększy się do ponad 3° Celsjusza, przy czym w niektórych regionach świata będzie ona jeszcze wyższa.

To najbiedniejsze kraje i wrażliwe grupy społeczne najbardziej cierpią z powodu zmian klimatycznych. Obecnie dostępne są skuteczne i niekosztowne rozwiązania, które mogą pomóc krajom w przejściu na odporną, opartą na czystszych technologiach gospodarkę. Zmiany w tym zakresie zachodzą coraz szybciej, ponieważ coraz więcej ludzi korzysta z odnawialnych źródeł energii i innych środków, które ograniczają emisje gazów cieplarnianych i wzmacniają wysiłki adaptacyjne.

Przeciwdziałanie zmianom klimatycznym jest wyzwaniem globalnym, które nie uznaje granic państwowych. Emisja gazów cieplarnianych w jakimkolwiek miejscu na ziemi dotyka ludzi na całym świecie. Kwestia ta wymaga skoordynowanej współpracy i rozwiązań wypracowanych na szczeblu międzynarodowym. Tylko w ten sposób możemy pomóc krajom rozwijającym przejść na gospodarkę niskoemisyjną. Właśnie z tego powodu w grudniu 2015 roku w Paryżu społeczność międzynarodowa przyjęła porozumienie klimatyczne.

Zadania

- Wzmocnić zdolności adaptacyjne i odporność na zagrożenia klimatyczne i katastrofy naturalne we wszystkich krajach.
- Włączyć działania na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym do krajowych polityk, strategii i planów.
- Zwiększyć poziom edukacji oraz potencjał ludzki i instytucjonalny, podnieść poziom świadomości na temat łagodzenia zmian klimatycznych, adaptacji i skutków zmian klimatycznych oraz systemów wczesnego ostrzegania przed zagrożeniami.
- Wywiązać się z zobowiązania państw rozwiniętych będącymi stronami Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu (*United Nations Framework Convention on Climate Change*) do zmobilizowania 100 miliardów USD rocznie do 2020 roku, pochodzących z różnych źródeł, na potrzeby krajów rozwijających się na znaczące działania mające łagodzić skutki zmian klimatycznych, przejrzysty proces implementacji działań oraz w pełni uruchomić Zielony Funduszu Klimatyczny (*Green Climate Fund*) poprzez jego jak najszybszą kapitalizację.
- Promować mechanizmy zwiększające zdolność efektywnego planowania i zarządzania w zakresie zmian klimatycznych w krajach najuboższych i małych państwach wyspiarskich, w tym poprzez skupienie uwagi na potrzebach kobiet i młodzieży oraz lokalnych i marginalizowanych grupach społecznych.

Fakty

- W latach 1880 - 2012 średnia światowa temperatura uległa podwyższeniu o 0.85° Celsjusza. Zobrazowując, wzrost temperatury o 1° Celsjusza skutkuje pięcioprocentowym obniżeniem poziomu zbioru zbóż. W latach 1981-2002 z powodu ocieplenia klimatu odnotowano znaczne obniżenie poziomu zbiorów kukurydzy, pszenicy i innych znaczących upraw w wysokości 40 megaton rocznie.
- Temperatura wód oceanicznych podniosła się, zmniejszyła się ilość opadów śniegu, zmalała pokrywa lodowa, podniósł się poziom mórz. W latach 1901 - 2010 średni poziom mórz na świecie wzrósł o 19 cm, ponieważ z powodu ocieplenia klimatu i topnienia lodowców powiększyły się oceany. Od 1979 roku wielkość powierzchni lodów na Morzu Arktycznym ulega stałemu zmniejszeniu. W każdej dekadzie topnieje 1.07 miliona km² pokrywy lodowej.
- Zakładając, że utrzymany zostanie obecny poziom koncentracji i wielkość emisji gazów cieplarnianych, to pod koniec obecnego stulecia temperatura na Ziemi wzrośnie o ponad 1,5° Celsjusza w porównaniu do lat 1850-1900. Jednocześnie wzrośnie temperatura wód oceanicznych i nadal będzie topnieć pokrywa lodowa. Szacuje się, że do 2065 roku średni poziom mórz podwyższy się o 24 – 30 cm, zaś do 2100 roku o 40-63 cm. Większość skutków zmian klimatu utrzyma się przez kolejne wieki, nawet jeśli uda nam się zahamować emisję gazów cieplarnianych.

- Od 1990 roku emisja dwutlenku węgla na świecie wzrosła o prawie 50%.
- W latach 2000-2010 globalna emisja dwutlenku węgla (CO₂) rosła szybciej niż w każdej z trzech poprzednich dekad.
- Wciąż jest możliwe, by przy użyciu szerokiego wachlarza środków technologicznych i zmianie wzorców zachowania doszło do obniżenia tempa wzrostu średniej temperatury na Ziemi o 2° Celsjusza w stosunku do poziomu w okresie przedindustrialnym.
- Zmiany instytucjonalne i technologiczne dają większą niż zerową szansę, że wskaźnik ocieplenia klimatu nie przekroczy tego progu.

Ośrodek Informacji ONZ w Warszawie
<http://www.unic.un.org.pl>
(czerwiec 2016 r.)